

การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการสื่อสาร ของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา

Developing English Speaking Ability Using Communication Tasks of ESL Tertiary Students

ประไพศรี ให้อายอง

Prapaisri Holomyong

สถาบันภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

e-mail: Prapai19@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาประสิทธิภาพของกิจกรรมการสื่อสาร ในการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา กิจกรรมที่ใช้คือกิจกรรมบทบาทสมมติในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ นักศึกษากลุ่มทดลองได้แก่ นักศึกษาริชาเอกปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 20 คน โดยใช้บทฝึกการพูดสนทนาจำนวน 4 บทในคาบการเรียนการสอนทั้งสิ้น 8 คาบ เป็นเครื่องมือประกอบการดำเนินกิจกรรมการสื่อสาร และ ใช้ชุดเครื่องมือประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรม ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามแบบปลายเปิด 2 ชุด 2) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน 3) บททดสอบการพูดสนทนา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบที (T-test) ประกอบกับผลการประเมินเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยสรุปได้ว่าการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติมีประสิทธิภาพดี โดยมีการคะแนนทดสอบหลังการทดลอง สูงกว่าการทดสอบก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้ยังพบว่ากิจกรรมนี้ช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติในการฝึกทักษะการพูดเพิ่มขึ้น กิจกรรมบทบาทสมมติช่วยเพิ่มบรรยากาศการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจ สร้างแรงบันดาลใจให้กับนักศึกษาในการค้นคว้า ฝึกฝน และ พัฒนาความสามารถของตนเองได้อย่างชัดเจน

คำสำคัญ: การฝึก, ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ, กิจกรรมบทบาทสมมติ, บททดสอบการสนทนา

ABSTRACT

This research aims to study the effectiveness of communicative tasks on its role to develop the English speaking ability of ESL tertiary students. The communicative tasks used in this study is the role play activity. The subject of the study was a class of 20 third year students of Early Childhood Education Programme of Faculty of Education, Bangkokthonburi University. 4 teaching lessons for 8 teaching classes were the main materials used for the communicative tasks. An evaluation package comprises of 1) 2 sets of opened ended questionnaire, 2) pretest and posttest, and 3) two oral communication tests. The collected data were analyzed with descriptive statistics, percentage, mean, and standard deviation. Paired T-test were used to test the improvement of student ability. Qualitative analysis was also used to evaluate the program effectiveness. The results of the study were that the role play activity utilized in teaching and practicing speaking English to ESL tertiary students affected to the speaking ability of the students. Comparing the scores between pretest and posttest results, it was found that the posttest scores were significantly higher than pretest scores at 0.01 significance level. Moreover, it was found that the activity caused the increasing of students' attitude in practicing speaking English. English speaking class with role play activities was more interesting and class atmosphere were improved. The activities inspired students to be more productive through their eager to research, practice, and improve their speaking ability.

Keywords: practice, speaking English ability, role play activity, oral communication test

บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร สร้างความสัมพันธ์ระหว่างประชากรในภูมิภาคต่างๆทั่วโลก และเป็นสื่อกลางในความสัมพันธ์ของเศรษฐกิจทั่วโลก นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือในการเชื่อมประสานระหว่างวัฒนธรรม และ ขอบเขตภูมิภาคเข้าหากัน (สำนักงานประชาสัมพันธต่างประเทศ, 2554: 13-19) จึงเห็นได้ว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการสื่อสารของชนในชาติ เพื่อการ

ร่วมงานของหน่วยงานต่างๆทั้งในภาครัฐ และ เอกชน ในภูมิภาคต่างๆทั่วโลก การเชื่อมโยงถึงกัน ภายใต้การใช้ภาษาอังกฤษร่วมกัน และการก้าวล้ำหน้าของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจร่วมกัน ความต้องการใช้ภาษาอังกฤษจึงมีมากขึ้นและขยายวงขอบเขตการใช้ภาษาอังกฤษกว้างขึ้นไม่เพียงแต่ เจ้าหน้าที่รัฐเท่านั้นที่จะต้องไปมาหาสู่ติดต่อปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างประเทศ หรือ

นักธุรกิจที่จะต้องทำธุรกิจ ติดต่อการซื้อขายระหว่างประเทศ ที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารติดต่อธุรกิจระหว่างกัน แต่ประชาชนในชาติต่างๆก็มีการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว ไปมาหาสู่กันเพื่อทำการรู้จักคุ้นเคย แลกเปลี่ยน ความรู้ และวัฒนธรรม ซึ่งกันและกันหรือไปหางานทำเพื่อความก้าวหน้าและความอยู่รอด และแสวงหาโอกาสที่ดีกว่าให้กับชีวิตของตนเอง จึงก่อให้เกิดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากขึ้น

ในศตวรรษที่ 21 นี้ ที่การเดินทางติดต่อกันสะดวก และรวดเร็วมากขึ้น ภาษาอังกฤษได้ทวีความสำคัญในฐานะภาษาสากล ที่การสื่อสารภาษาอังกฤษสามารถไปได้ทั่วโลกในลักษณะของการสื่อสารไร้พรมแดน (Crystal, 2000) ประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศหนึ่งในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้เห็นความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับประเทศสมาชิก และนานาชาติ จึงจำเป็นต้องจัดให้มีการเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อให้ประชาชนคนไทยมีความรู้ และทักษะทางภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถสื่อสารกับชนชาติต่างๆได้อย่างคล่องแคล่ว ดังที่ สมเกียรติ อ่อนวิมล (2554) ได้กล่าวไว้ว่า เพื่อให้การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างภาคภูมิใจ ประชาชนคนไทยจำเป็นต้องมีความสามารถทางภาษาอังกฤษ สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ เพราะภาษาอังกฤษเปรียบเสมือนกุญแจสำคัญในด้านความพร้อมของทรัพยากรบุคคลไทย

การใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ทักษะการฟัง และการพูด เป็นทักษะที่สำคัญในการแลกเปลี่ยนข้อมูล และ ความคิดเห็นซึ่งกันและกันในการสื่อความหมายให้มีความเข้าใจถูกต้องในระหว่างผู้พูด และผู้ฟัง (Brown, 2001) ได้กล่าว

ไว้ว่าทักษะการฟัง และการพูด เป็น ทักษะแรกที่สำคัญในการสื่อสาร และช่วยในการพัฒนาทักษะอื่นๆอีก เช่น ทักษะการอ่าน และ ทักษะการเขียน (Ur, 1998: 16) เห็นว่าทักษะการพูดมีความสำคัญที่สุดที่แสดงให้เห็นถึงความรู้ทางภาษาของผู้พูด และยังเป็นทักษะที่ช่วยให้เรียนรู้ภาษาในทักษะอื่นๆได้ง่ายขึ้น

การสื่อสารคือการใช้ความสามารถทางด้านของภาษาในการสื่อความหมายกับบุคคลอื่นๆ ให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถที่จะสื่อความหมายได้ ตามหลักการสอน แบบที่เรียกว่า Communicative Approach ที่เน้นการฝึกสนทนาภาษาให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ โดยการให้โอกาสผู้เรียนฝึกพูดภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่างๆด้วยกลวิธีการฝึกที่หลากหลาย (Larsen-Freeman, 2001) ถึงแม้การฝึกพูดภาษาอังกฤษจะเป็นทักษะที่ยากสำหรับนักศึกษาไทย เนื่องจากต้องใช้ ความรู้ความสามารถในด้าน คำศัพท์, การออกเสียง และ โครงสร้างทางภาษา (Brown, 2001) ผู้เรียนสามารถที่จะพัฒนาความสามารถในการพูดให้สามารถสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยได้รับการฝึกตามกลวิธีที่เหมาะสม เช่น การใช้ เกมส์ (language games) (Larsen-Freeman, 2001: 133) Littlewood (1983: 16-17) และ Grant (1988: 14) มีความเห็นตรงกันว่า กิจกรรมการสื่อสาร เป็นกิจกรรมที่ ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ทางภาษาที่ได้เรียนมา เพื่อฝึกการสื่อความหมาย ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และสามารถช่วยนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนั้นผู้สอนต้องมั่นใจว่าไม่ใช่การจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกให้พูดภาษาอังกฤษ โดยเน้นในเรื่องของการออกเสียง (Pronunciation) การใช้คำศัพท์ (vocabulary) และ/หรือความถูกต้องทางโครงสร้างภาษา (Accuracy Structure) เท่านั้น แต่ต้องฝึกให้ผู้เรียนต้องใช้ทักษะดังกล่าวข้างต้นในการพัฒนากระบวนการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ได้เอง และ สร้างภาษาด้วยตนเองให้ได้สมตามความมุ่งหมาย ของการสื่อสาร (Hedge, 2008: 44-72)

สำหรับประเทศไทยกำหนดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาต่างประเทศ ที่มุ่งหวังให้นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการ และ บุคคลทั่วไปสามารถ สื่อสารภาษาอังกฤษกับบุคคลอื่นๆ ทั้งคนในชาติ และ ต่างชาติ จากประเทศอื่น และ ภูมิภาคอื่นได้ทั่วโลก แต่การสอนการสื่อสารภาษาอังกฤษในประเทศไทย ยังคงเป็นปัญหาใหญ่ เพราะ ผู้เรียนภาษาอังกฤษมีเวลาเรียน และ เวลาฝึกน้อย ได้ฝึกแต่เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น ไม่มีโอกาสได้พูดหรือใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน เพราะความไม่จำเป็น และ ไม่มีผู้สนทนาด้วย จึงทำให้ขาดความคล่องแคล่วในการพูด ในการใช้โครงสร้างของภาษา และ ฝึกการใช้ภาษาในสิ่งแวดล้อมต่างๆ อีกทั้งยังขาดความรู้ทางด้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ดังนั้น ทักษะการพูดจึงควรได้รับการพัฒนา ให้มีประสิทธิภาพ (Shumin, 1997: 8)

จากการศึกษาเอกสาร ตำรา และ งานวิจัย พบว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้น กิจกรรมการสื่อสาร (Communicative Activities) หรือ ภาระงานเพื่อ

การสื่อสาร (Communicative Tasks) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึก การใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม แม่นยำ และ ถูกต้อง ตามหลัก การใช้ภาษา ดังที่ Littlewood (1983:) ได้กล่าวไว้ Grant (1988) และ Cameron (2001) มีความเห็นพ้องกันว่า ภาระงานเพื่อการสื่อสาร มีประโยชน์ในการช่วยให้นักเรียน นักศึกษานำความรู้ทางด้านภาษาไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรม หรือภาระงาน เพื่อการสื่อสารที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะการพูดมีหลายชนิด (ประยงค์, 2556: 129) เช่นการใช้กิจกรรม การหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information Gap Task) การเติมเหตุผลที่ขาดหายไป (Reasoning Gap Task) การเติมข้อมูลที่ขาดหายไป (Gigsaw Task) และ บทบาทสมมติ (Role-play Task) เป็นต้น

ปัจจุบันนักศึกษาไทยยังมีปัญหาในความสามารถในการฟัง และ พูดภาษาอังกฤษในการสื่อสาร แม้ว่านักศึกษาจะเรียนภาษาอังกฤษมาเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 8 ปี แต่ยังไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ ผู้วิจัยเป็นผู้สอนที่รับผิดชอบการเรียนการสอนการพูดให้แก่นักศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพด้านธุรกิจ จึงใช้กลวิธีการฝึกการพูดโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role play) ในรายวิชา GE 202 ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ (English for Career) ให้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาปฐมนิเทศศึกษาศาสตร์ที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

Nunan (1991) เสนอแนวความคิดเทคนิคการใช้กิจกรรม Role Play เป็นเทคนิคการสอนที่ดีในการสอนการพูด เนื่องจากกิจกรรมนี้จะช่วยให้นักศึกษามีโอกาสได้ฝึกพูดภาษาอังกฤษใน

สถานการณ์ต่างๆในเนื้อหา และสถานการณ์ ที่กำหนด โดยครูผู้สอนเป็นผู้กำหนดว่า นักศึกษาคนใดอยู่ในบทบาทของใคร จะต้องพูดเกี่ยวกับอะไร ส่วนนักศึกษาเป็นผู้เลือกข้อความที่จะพูด และโต้ตอบกับคู่สนทนาอย่างเหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนาการพูดเพื่อการสื่อสารพบว่า มีนักวิจัยทั้งชาวไทย และ ต่างชาติ สนใจค้นคว้า และ ศึกษาในเรื่องของการใช้กลวิธีการฝึกพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ดังนี้

กาญจนา เคียรประภัสสร (2538) ศึกษาความสามารถด้านกลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2535 จำนวน 320 คน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร อยู่ในเกณฑ์ ขั้นต่ำ และ มีการใช้กลวิธีการสื่อสารในการสื่อสารภาษาอังกฤษมาก

เกศสุดา ปงลังกา (2550) ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวชิรธรรมโศภิต ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ กิจกรรมบทบาทสมมติ ของผู้เรียน สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และ ผู้เรียนมีการพัฒนาด้านการพูดภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง และ มีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น

วรรณพรรณ เลิศวัตรกานต์ (2556) ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมโดยเน้นงานปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมาวีรวิทยา ผลการวิจัยพบว่า ผลการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมโดยเน้นงานปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ด้านการฟัง และ พูด มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมโดยเน้นงานปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีค่าดัชนีประสิทธิผล ผล ความก้าวหน้าทางการเรียนสูง ในด้านผลความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อ ชุดกิจกรรมโดยเน้นงานปฏิบัติเพื่อฝึกการฟัง และ พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พบว่านักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ฉุพร ต้นตระกูล. (2557). ศึกษาการใช้แบบฝึกบทสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (ENG 111) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 มหาวิทยาลัยศรีปทุม เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบฝึกบทสนทนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ และ แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูด ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกสนทนาภาษาอังกฤษ ช่วยให้นักศึกษามีความสามารถพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยมีความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Nunan (1991: 59) ศึกษากิจกรรมที่เป็นงานเพื่อการสื่อสาร ได้สรุปว่า การมอบหมายงานในหลักสูตรและในแบบเรียนเป็นวิธีการที่จะช่วยให้ได้เรียนรู้ภาษา งานที่มอบหมายให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจะสะท้อนสถานการณ์ที่ผู้เรียนจะประสบในสภาพของโลกแห่งความเป็นจริง ตัวป้อนที่กำหนดให้เป็นปัญหาซึ่งเป็นงานจะต้องมีความหมายต่อผู้เรียน เหมาะสมกับระดับใกล้ตัวผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจได้ไม่ยาก และสร้างจิตสำนึกให้ผู้เรียนว่า สิ่งที่ได้เรียนรู้จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการดำเนินชีวิต การศึกษาของ Nunan ให้แนวความคิดว่า ผู้เรียนที่เรียนร่วมกันจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ภาษาเป้าหมาย เพราะต้องใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนมีความกล้าที่จะพูดโต้ตอบไปมาระหว่างผู้เรียนด้วยกัน งานที่ให้มอบหมายให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ สะท้อนสถานการณ์ที่ผู้เรียนจะประสบในสภาพของโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะ (ESP)

Tanaka (1994) ศึกษาการใช้กลวิธีการสื่อสารกับผู้พูดภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาชาวญี่ปุ่น จำนวน 20 คน พบว่า ความสำเร็จในการแก้ปัญหาทางการสื่อสาร ขึ้นอยู่กับความสามารถในการใช้กลวิธีการสื่อสาร ไม่ใช่เกิดจากความเคยชิน หรือประสบปัญหาที่คล้ายคลึงกันมาก่อน การเลือกกลวิธีทางการสื่อสาร ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของภาระงาน การรับรู้ถึงความแตกต่างระหว่างภาษาญี่ปุ่น และ ภาษาอังกฤษ ส่วนความสามารถในการทำภาระงานต่างๆ ขึ้นอยู่กับลักษณะทางความคิด และ ลักษณะรูปแบบทางสังคมของ

นักศึกษามากกว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ

Le (2006) ศึกษาการใช้กลวิธีการสื่อสารของผู้เรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ในประเทศเวียดนาม โดยศึกษาสามบริบท คือ ห้องเรียนที่ใช้กลวิธีสื่อสารโดยตรง ห้องเรียนที่เน้นทักษะการพูด และห้องเรียนที่ฝึกภาคสนามเป็นภาคฤดูร้อน นอกจากนี้ยังศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนการใช้กลวิธีการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนเห็นว่าการจัดการกิจกรรมการสื่อสาร ช่วยให้นักเรียนใช้กลวิธีการสื่อสารได้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่างๆ ให้กับนักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสนทนาในด้านอาชีพที่จะต้องออกไปปฏิบัติในอนาคตได้

2. ศึกษาประสิทธิภาพของกลวิธีการฝึกการพูดโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role play) ในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษในการสนทนาในด้านอาชีพ

3. ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการฝึกการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role play)

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิชาเอก ปฐมวัย ปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่กำลังศึกษาวิชา GE

202 ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ (English for Career) ในภาคการศึกษา ที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน นักศึกษา 20 คน ประกอบด้วยนักศึกษา หญิง 18 คน และ นักศึกษาชาย 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และ วิธีดำเนินการวิจัย

1. แบบสอบถาม 2 ชุด

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามก่อนการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลสถานภาพทั่วไปของของนักศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถาม วิธีการฝึกพูด และ ความสามารถในการพูด ของนักศึกษาในการเรียนที่ผ่านมา เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด แบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด ให้ นักศึกษา ตอบคำถาม เกี่ยวกับความรู้สึก ประสพการณ์ในการฝึกพูด โดยวิธีใช้บทบาทสมมติ ในการเรียนที่ผ่านมา ถามถึงทัศนคติที่นักศึกษามีต่อการฝึกพูดโดยวิธีใช้บทบาทสมมติ และ ถามความต้องการฝึกพูดโดยวิธีใช้บทบาทสมมติ

แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามให้นักศึกษาตอบเมื่อจบการทดลอง และ หลังการสอบปลายภาคเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด แบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนและ การฝึกพูดโดยใช้กิจกรรม Role Play คำถามรวมถึงความพึงพอใจต่อการจัด เนื้อหาที่เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด ให้นักศึกษา แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และ ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีต่อการเรียนการสอน และการฝึกพูดโดยใช้กิจกรรม Role Play

2. แบบทดสอบการพูดภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย ข้อทดสอบ pretest, Post test และการทดสอบการพูดได้ตอบตามสถานการณ์ที่กำหนด

ก่อนการเรียน ผู้วิจัย อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจในการเรียนการสอนพูด แบบใช้กิจกรรม Role play และทำการ pretest ทดสอบความสามารถในการพูด โดยข้อสอบที่ทดสอบการออกเสียง การใช้คำศัพท์ ความเข้าใจในด้านไวยากรณ์ และการตอบโต้ในการพูดในบางสถานการณ์

หลังการฝึกพูดในสถานการณ์ต่างๆ เป็นเวลา 8 สัปดาห์ ได้ทำการ posttest และ ทดสอบนักศึกษาให้สนทนาได้ตอบในสถานการณ์ต่างๆ 2 ครั้งโดยไม่ต้องมีการเตรียมล่วงหน้า

3. บทเรียนที่ใช้ในการทดลองสอนพูด โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ประกอบด้วยบทฝึก 4 บทเรียน ใช้เวลาฝึก 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง เนื้อหาที่ฝึกครอบคลุม การฝึกออกเสียง ฝึกการใช้คำศัพท์ ไวยากรณ์ และ พูดโต้ตอบระหว่างนักศึกษาเป็นคู่ และ เป็นกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role play) สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

นักศึกษานักศึกษาที่เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ 20 คน เป็นหญิง 18 คน และเป็นชาย 2 คน มีอายุโดยเฉลี่ย 21 ปี ทั้งหมดจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระบบการเรียนสายสามัญ เกรตเฉลี่ย ภาษาอังกฤษ เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเฉลี่ย 2.4 โดยมีเกรดเฉลี่ย วิชาการฟัง และการพูดอยู่ในระดับต่ำ คือ โดยเฉลี่ย 1.8

ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการพูดของนักศึกษาก่อนการวิจัย จากการทดสอบ pretest มีคะแนนเฉลี่ย 68.56% จัดได้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง จากการสอบถามถึงประสบการณ์ในการฝึกพูดโดยกิจกรรม บทบาทสมมติ มีนักศึกษาเพียง 7 คน จากจำนวน 20 คน คิดเป็น 35 % ที่เคยได้รับการฝึกพูดโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ แต่ไม่บ่อยนัก ส่วนในด้านทัศนคติที่มีต่อการฝึกพูดโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ นักศึกษาส่วนใหญ่ คือ 35 % ไม่เคยได้รับการฝึกพูดโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ จึงทำให้มีทัศนคติที่ไม่แน่ใจว่ากิจกรรมนี้จะช่วยในการฝึกพูดได้จริง

2. ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาลงการทดลองสอนด้วยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ นักศึกษาทำคะแนนสอบ posttest คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 72.58 % ส่วนการทดสอบการพูดโต้ตอบในบทบาทที่สมมติ และ ตามสถานการณ์ที่กำหนดคะแนนโดยละเอียดในด้านของ ลักษณะท่าทางในขณะที่พูด การออกเสียง การใช้คำพูดโต้ตอบที่ถูกต้อง รวดเร็ว และสามารถสื่อความหมายได้ถูกต้อง มีคะแนน

เฉลี่ย 72.16 % คะแนนเฉลี่ย posttest มากกว่าคะแนนเฉลี่ย pretest ถึง 4.02 %

3. ผลการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการฝึกพูดโดยกิจกรรมบทบาทสมมติ จากแบบสอบถามหลังการฝึก นักศึกษา 80 % มีความพึงพอใจในการฝึกพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ นักศึกษาเหล่านี้มีความเห็นว่ากิจกรรมบทบาทสมมติเหมาะสมกับบทเรียน เช่นการฝึกเป็นพนักงานเคาน์เตอร์ของธนาคาร ที่ต้องต้อนรับลูกค้า ซึ่งเข้าไปในธนาคารเพื่อทำธุรกรรมการเงินต่างกัน หรือในการสมัครงาน มีนักศึกษาได้รับบทบาทให้เป็นผู้จัดการบริษัทสัมภาษณ์ผู้สมัครงาน ในตำแหน่งต่างๆ การฝึกเช่นนี้นักศึกษาไม่รู้ตัว และไม่ได้เตรียมคำตอบมาล่วงหน้า แต่ก็สามารถสนทนาโต้ตอบได้อย่างราบรื่น สร้างความตื่นเต้นประทับใจ ให้กับนักศึกษาเป็นอย่างมาก นักศึกษามีความพึงพอใจ การฝึกพูดโดยกิจกรรม บทบาทสมมติ มากจึง เสนอแนะให้ทดลองใช้กิจกรรมอื่นๆในการฝึกพูดครั้งต่อไป และ เสนอแนะให้ใช้กิจกรรมบทบาทสมมตินี้ในการสอนภาษาอังกฤษทักษะอื่นๆ เช่น การอ่าน และการเขียน เป็นต้น

อภิปรายผล

การวิจัย การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการสื่อสารของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งกลุ่มนักศึกษาที่เข้าทดลองวิจัยได้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาเอกปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 20 คน เป็นนักศึกษา

กลุ่มที่ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้สอนวิชา GE 202 ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ (English for Career) ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการฝึกให้นักศึกษาฝึกพูดในสถานการณ์ที่ต้องใช้ในงานอาชีพ ซึ่งผลของการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีคะแนนสอบหลังเรียน (posttest) มากกว่า คะแนนสอบก่อนเรียน (pretest) แสดงว่า การสอนพูดโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ได้ผลดี นักศึกษามีความก้าวหน้าในการพูดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกตุสุดา ปงลังกา (2550) และ วนิตา ตันติชัชวาลวงศ์ (2556) ที่วิจัยการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติ พบว่ากิจกรรมบทบาทสมมติที่ใช้ในการสอนทักษะการพูด ช่วยให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการพูดดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้ยังพบว่า กิจกรรมบทบาทสมมติช่วยส่งเสริมกระบวนการคิด และ แก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (วณิตา, 2556) นอกจากนี้ เกตุสุดา ปงลังกา (2550) ยังพบว่า กิจกรรมบทบาทสมมติ เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ทำให้นักเรียนฝึก และ เรียนรู้การพูดได้อย่างมีความสุข

ในด้านทัศนคติต่อการฝึกพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ นักศึกษามีทัศนคติที่ดี และ มีความพึงพอใจในการใช้กิจกรรมในการฝึกมาก จึงได้มีการเสนอแนะให้ใช้กิจกรรมอื่นๆ เพื่อสอนทักษะ การพูด และ เสนอให้ใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการสอนภาษาอังกฤษทักษะ การอ่าน และ การเขียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย

ของ ปวีริศรา เกษมสุข และ ทวีศักดิ์ ชันยศ (2558) ซึ่งได้ทำการวิจัย การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยใช้ชุดฝึกอบรมด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติ พบว่าผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจในการเข้ารับการอบรมการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้ชุดกิจกรรมบทบาทสมมติ ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

โดยสรุปจะเห็นได้ว่าการฝึกทักษะการพูด โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ช่วยให้การฝึกพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น นักศึกษาพูดได้คล่องแคล่วขึ้น พูดได้อย่างเป็นธรรมชาติมากขึ้น มีการออกเสียงได้ถูกต้อง ใช้ถ้อยคำและสำเนียงได้ดีขึ้น นักศึกษามีความสนุกสนานในการฝึก ทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อการฝึกพูด และ ทำให้อยากฝึกอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Mubaslat (2012) ที่ทำการวิจัยการสอนภาษา ด้วยเกมส์ พบว่านักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียน และ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ และ ทำให้ผลการเรียนของผู้เรียนมีการพัฒนาขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การศึกษาการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการสื่อสารของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในครั้งนี้ได้เลือกใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role play) พบว่าเป็นรูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพดี สามารถเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาสาขาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีได้ดี และนักศึกษายังมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอน และ กิจกรรมที่ใช้เป็นอย่างมาก จึงนับว่ารูปแบบการสอนและ กิจกรรมนี้ เป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ในการสอน และฝึกทักษะการพูดได้ดี

2. จากการศึกษาในครั้งนี้นับว่านักศึกษาชื่นชอบการฝึกด้วยกิจกรรมมาก และเนื่องจากทักษะการพูด เป็นทักษะที่ผู้พูดต้องมีความสามารถทั้งในการออกเสียง มีความรู้ความเข้าใจในด้านการไวยากรณ์ และจะต้องมีการฝึกให้ได้ตอบโต้ทันทีในการสอนจึงต้องใช้กิจกรรมที่เข้าใจให้นักศึกษามีความเพลิดเพลินในการฝึก จึงเห็นควรแนะนำให้ใช้กิจกรรมอื่นๆ เช่น กิจกรรม Information Gap หรือ Gig Saw ในการฝึกพูด และสนทนาในชั้นเรียน

3. เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้นับว่า กิจกรรมนี้สามารถช่วยให้นักศึกษาพัฒนาทักษะ

การพูดได้ดี ดังนั้น ครู อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษจึงควรใช้กิจกรรมนี้ หรือกิจกรรมอื่นๆที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาทักษะ การฟัง การอ่าน และการเขียนได้เช่นกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการใช้กิจกรรมนี้ในการฝึกทั้งการฟัง และ การพูด เพื่อให้ นักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะทั้งสองควบคู่กันไป เพื่อเสริมความมั่นใจในการเรียน และการพูดภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษามากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาการใช้กิจกรรมที่มีการแข่งขันในการสอนทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ และ เนื้อหาทางภาษา เช่น การสอนโครงสร้างของประโยค การสอนคำศัพท์ และการสอนการออกเสียงในภาษาอังกฤษที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียน นักศึกษาไทย

บรรณานุกรม

- กาญจนา เตียรประภัสสร. (2538). *ความสามารถด้านกลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดโรงเรียนสามัญศึกษา* เข้าถึงได้จาก <http://cuir.chula.ac.th/browse?type=author&value=>
- เกศสุดา ปงลังกา. (2550). *การศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ).* กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุพร ตันตระกูล. (2557). *การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้บทฝึกการสนทนาภาษาอังกฤษ.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- ปวีศรา เกษมสุข และ ทวีศักดิ์ ชันยศ. (2558). *การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยใช้ชุดฝึกอบรมด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติ.* พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

- ประยงค์ กลั่นฤทธิ์. (2556). การสอนภาษาอังกฤษ: คู่มือครูสอนภาษาอังกฤษในบริบทเป็นภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ
- วนิดา ตันติชัยวาลวงศ์. (2556). การพัฒนาทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษ 1 โดยใช้กิจกรรมการแสดง บทบาทสมมติ เรื่อง opinions ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขา งานการขาย วิทยาลัยเทคโนโลยีวิมล ศรีย่าน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- วรรณพรรณ เลิศวัตรกานต์. (2556). การพัฒนาชุดกิจกรรมโดยเน้นงานปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะการฟัง และพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ศึกษปีที่ 5 โรงเรียน มารีวิทยา. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). ปณฺทิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมเกียรติ อ่อนวิมล. (2554). คอลัมน์บันทึกอาเซียน: อาเซียนกับการศึกษาไทย. หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 31 ตุลาคม 2555.
- สำนักงานประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ. (2554). ประเทศไทยกับอาเซียน. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- Brown, H. D. (2001). *Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy*. White Plains, New York: Longman.
- Cameron, L. (2001). *Teaching Languages to Young Learners*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Crystal, D. (2000) *English as a Global Language*. Cambridge, Cambridge University Press
- Grant, N. (1988). *Making the most of Your Textbook*. London: Longman Group.
- Hedge, T. (2008). *Teaching and Learning in Language Classroom*. Oxford: Oxford University.
- Larsen-Freeman, Diane. (2001). *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford University Press. New York.
- Le, T. T. H. (2006). *Teaching Communication Strategies to Vietnamese Learner of English*. Unpublished Dissertation: Columbia University.
- Littlewood, W. (1983). *Foreign and Second Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Mubaslat, M. M. (2012). *The Effectiveness of Games on Learning a Foreign Language*. Amman, Jordan.
- Nunan, D. (1991). *Communicative Tasks and the Language Curriculum*, TOSL Quarterly, Vol. 25(2): 279-295.

_____. (1991). **Language Teaching Methodology**. London: Prentice Hall.

Shumin, K. (1997). **Factors to Consider: Developing Adult EFL Student's Speaking Abilities**. *English Teaching Forum*. 35(3), 8-13.

Tanaka, K. (1994). **Strategies in Second Language Communication: A case study of adults learner of English in Japan**. *Dissertation Abstracts International*. 54, 3237-A.

Ur. P. (1996). **A Course in Language Teaching: Practice and Theory**. Cambridge: Cambridge University Press.